

plata pocztowa uiszczona ryczałtem.

WIADOMOŚCI CODZIENNE

Rok 1 | Łódź, sobota, dnia 30 października 1926 r.

Numer pojedynczy 20 groszy

Nr 179

Redakcja otwarta codziennie od godziny 9-ej rano do
godziny 8-ej wieczorem bez przerwy.
Redaktor przyjmuje od godziny 6-ej do 7-ej wieczorem.

Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od 11-1 przed południem.
Administracja czynna codziennie od godziny 9-ej rano do
godziny 7-ej wieczorem bez przerwy.

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Zawadzka 7. Tel. 13-44.
I Filja Administracji: Łódź, ulica Piotrkowska Nr. 35.
II Filja Administracji: Łódź, Nowowiejska 15. Telefon 34-97.

Konflikt rządu z sejmem

JAK WYŚLUCHAJĄ POSŁOWIE DEKRETU PREZYDENTA RZPLITEJ O OTWARCIU IZB.

Uchwała P.P.S. godzi w Marszałka Piłsudskiego

Warsz. spr. parl. „Wiad. Codz.”
telef.:

Dowiadujemy się, że najważniejszym punktem rozmowy wczorajszej prezesa rady ministrów z marszałkiem sejmu była sprawa sposobu otwarcia sesji, a to z tego powodu, że dotychczas nie był opracowany ceremoniał tego otwarcia.

Wobec zmiany Konstytucji rząd zajął się tą kwestją i dbając o zapewnienie należnego szacunku dla przedstawicieli najwyższej władzy państwa wezwał, że za przykładem zwyczajów zachodnich państw winno na wysłuchać dekretu Prezydenta, otwierającego sesję stojąc a nie siedząc.

Dotychczas marszałek Rataj w sprawie tej nie porozumiał się z klubami i prawdopodobnie zakomunikuje opinię rządu w tej sprawie przedstawicielom klubów na konwencie senjorów, który odbędzie się w dniu jutrzejszym w południe.

W rozmowie z jednym z wybitnych przedstawicieli lewicy, z którym poruszyliśmy tę sprawę dowiedzieliśmy się, że jest wykluczone, aby sprawa ta mogła stać się powodem konfliktu między rządem i sejmem.

Z tego wnioskuje się, że ju trzeci konwent prawdopodobnie podejmie powziętą decyzję w tej sprawie, stosując się do życzeń rządu i zwyczajów parlamentarnych.

Należy jednak przewidywać, że stronnictwa skrajne lewicowe t. j. komuniści i enpechowcy

nie zechcą

zastosować się do ogólnych uchwał. Sprawa ta budzi ze zrozumiałych względów wielkie zaciekawienie w klubach sejmowych.

Marszałek sejmu w godzinach południowych poszukiwał posłów różnych stronnictw celem porozumienia się z nimi w tej sprawie.

W godzinach wieczornych marsz. Rataj konferował z szefem kancelarii wojkowej premiera w sprawie, związanej z odczytaniem dekretu.

Marszałek Rataj wskazał na to, że komuniści urządzią z pewnością demonstrację i nie będą się solidaryzowali z innymi klubami.

Obrady P. P. S.

O godzinie 11.30 rozpoczęły się obrady komisji parlamentarnej P.P.S., które trwały przeszło 2 godziny.

Tematem obrad były sprawy związane z otwarciem sesji budżetowej, oraz opracowanie poszczególnych pozycji budżetu, który, jak wiadomo wpłynął już do sejmu.

W sprawie, związanej z otwarciem sesji, komisja parlamentarna PPS postawiła, że klub PPS wysłucha dekretu stojąc, jedynie w tym wypadku jeśli go odczyta sam Prezydent Rzeczypospolitej, w przeciwnym zaś razie

nie wstanie.

Preliminarz budżetowy wpłynął do sejmu.

Wczoraj rano ministerjum skarbu przesłało do kancelarii sejmu p. Rataja druk preliminarza budżetowego, który jak wiadomo znajdzie się jutro na porządku dziennym pierwszego posiedzenia nowej sesji.

Wbrew dotychczasowej praktyce w terminie przewidzianym przez Konstytucję sejm otrzymał projekt preliminarza kompletny, t. zn., że do ustawy skarbowej załączono i jednocześnie wniesiono części szczegółowe, dotyczące ministerstw i przedsiębiorstw państwowych, zarówno po stronie dochodów,

jak i wydatków. Preliminarz obemie ogółem 326 stron druku.

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej o otwarciu sesji dotychczas oficjalnie nie został doręczony p. marszałkowi sejmu.

Pismo premiera do marszałka sejmu w sprawie posła Zdziechowskiego.

Dowiadujemy się, że na jutrzejszym posiedzeniu sejmu marszałek Rataj odczyta z trybuny pismo prezesa rady ministrów Marszałka Piłsudskiego, w którym Marszałek Piłsudski zawiadamia go, że śledztwo w sprawie posła Zdziechowskiego nie jest jeszcze ukończone i trwa w dalszym ciągu. Wobec tego kwestja wyboru komisji śledczej w myśl ewentualnego wniosku Związku Ludowo-Narodowego w tej sprawie musi być narazie odroczone, aż do ukończenia śledztwa przez władze sądowe.

Z punktu widzenia prawnego bowiem wykluczone jest, aby w tej samej sprawie prowadziły śledztwo równocześnie władze sądowe i komisja poselska w tym celu wybrana.

Zmiany na stanowisku prezesa P. K. O.

Warsz. spr. parl. „Wiad. Codz.”
telef.:

Dowiadujemy się, że w najbliższym czasie przewidywane są zmiany na stanowisku prezesa P. K. O. Dotychczasowy prezes p. Schmidt ma ustąpić a na jego miejsce jako kandydatów wymieniają dyrektora banku dr. Rządę, dyrektora Szarskiego i p. sła Byrkę.

„Ullen and Co“.

zwalnia w Częstochowie 3,560
robotników.

Z Częstochowy donoszą:

Towarzystwo amerykańskie „Ullen and Co“, prowadzące roboty kanałizacyjne w Polsce, wymówiło w Częstochowie pracę 3560 robotnikom, zatrudnionym przy budowie urządzeń kanałizacyjnych.

Zwolnienie ma nastąpić z dniem 6 listopada.

Ministerstwo pracy i opieki społecznej czyni starania, by magistrat tamtejszy zorganizował roboty publiczne.

Bachrach z urzędu śledczego

aresztowany pod zarzutem szpiegostwa

Tajemnicza góra pod Wilnem z zakopanymi skarbami.

Z Warszawy donoszą:
Aresztowanie b. aspiranta Bachracha wywołało olbrzymie wrażenie w całym mieście, a tym większe, iż jak głośno się fama, aresztowanie to nastąpiło na skutek oskarżenia Bachracha o uprzedzenie szpiegostwa na rzecz jednego z państw ościennych.

Dodać jeszcze należy, iż aresztowanie Bachracha dokonano nie z polecenia władz sądowych, lecz administracyjnych.

Wtajemniczeni utrzymują, iż powodem aresztowania było ujawnienie tajemniczej sprawy z roku 1924 poszukiwania pieniędzy i kosztowności zakopanych w jednej z gór w okolicy Wilna.

W owym czasie Bachrach miał zgłosić się do ówczesnego naczelnika urzędu śledczego p. Sonenberga z tem, iż zwrócił się doń jakiś osobnik z doniesieniem, że w jednej z gór pod Wilnem są ukryte kosztowne przedmioty, pochodzące z rabunku.

P. naczelnik Sonenberg, aczkolwiek doniesienie to wydało mu się mało prawdopodobne, polecił Bachrachowi udać się do Wilna, by w porozumieniu z tamtejszymi władzami przeprowadzić poszukiwania.

Po przybyciu Bachracha do Wilna okazało się, że góra z ukrytymi skarbami znajduje się na terenie obiektów

wojskowych. Za zgodą władz wojskowych dokonano poszukiwań, które jednak nie dały żadnych wyników.

Obecnie jednak z pewnej strony wysunięto podejrzenie, iż owym osobnikiem, który doniósł o rzekome ukrycie skarbow pod Wilnem miał być oficer niemiecki, będący na służbie wywiadowczej w Polsce.

Szpiegowi niemieckiemu chodziło o dostanie się do obiektów wojskowych pod Wilnem, sfotografowanie ich pod pozorem szukania zakopanych kosztowności i pieniędzy.

Gdy wystąpiono więc obecnie z oskarżeniem przeciwko Bachrachowi, iż on to świadomie ułatwił szpiegowi niemieckiemu dostęp do obiektów wojskowych — nastąpił nakaz aresztowania Bachracha i ewentualność przekazania go do dyspozycji prokuratora wileńskiego.

Podczas aresztowania Bachracha znaleziono przy nim jeden fałszywy banknot 50-dolarowy, złotą papierośnicę i złoty zegarek.

MINISTER NIEZABYTOWSKI W ŁODZI.

W dniu wczorajszym bawił w Łodzi incognito minister Niezabytowski.

Minister Niezabytowski nie przyjechał do Łodzi na żadną inspekcję, ale w sprawie wyłącznie prywatnej, gdyż

jako właściciel hotelu „Savoy“ miał w sądzie handlowym do załatwienia pewne sprawy.

Minister Niezabytowski w godzinach wieczornych opuścił Łódź.

Otwarcie linii
Kalety — Podzamcze.

WARSZAWA, 29.10. (PAT). Stosownie do rozporządzenia min. komunikacji, ogłoszonego w numerze 106 dziennika ustaw na budującej się linii kolejową Kalety — Podzamcze otwarty będzie z dniem 1 listopada ruch tymczasowy. Ruch ten obejmie wyłącznie transporty przepustowe węgla do Gdańska i Gdyni, oraz do przystani na Wiśle i jej dopływów. Do przewozów tych zastosowane będą taryfy i warunki ogólnie obowiązujące.

Falszerz 100 funtowych
banknotów.

LWÓW, 29 X (AW) Do ekspozytury śledczej wpłynęło wczoraj doniesienie Banku Polskiego przeciwko niejakiemu Nissentalowi o oszustwo na szkodę banku. Niessental sprzedał Bankowi Polskiemu 100-funtowy banknot, który okazał się fałszywy. Podobny banknot puścił on na czarnej giełdzie, jak również w Równem. Wdrożono za nim poszukiwania.

„Czarna Reichswehra“
przed sądem.

LANDSBERG, 29.X. (PAT). W procesie z zabójstwo polityczne, podczas wczorajszego przesłuchiwania oskarżonych, chorąży Bocker złożył sensacyjne zeznania, obciążające głównego oskarżonego Schultza. Poza tym inni oskarżeni, a mianowicie Klapproth i Glaser podczas przesłuchiwania przyznali się do tego, iż zamordowali robotnika Groeschkego.

Zeznania obciążały w wysokim stopniu Schultza, który w dniu wczorajszym znalazł się w bardzo trudnym położeniu, nie mogąc odeprzeć czynionych mu zarzutów.

Exposé Seipla.

WIEDEN, 29.X. (PAT). Dziś nowy gabinet Seipla przedstawił się radzie związkowej. Kanclerz Seipel wygłosił dłuższą mowę, w której podkreślił konieczność sanacji życia publicznego. Co do rokowań rządu z urzędnikami, to przyjęły one pomyślny obrót i jest uzaśniona nadzieja, iż zostaną uzgodnione, co przyczyni się do uspokojenia, zarówno urzędników, jak i ludności. Kanclerz podkreślił też konieczność stosowania się do ram budżetu, choć niema już kontroli Ligi Narodów.

Robotnicy i przemysłowcy
przeciw projektowi Forda.

LONDYN, 29.X — ATE. Korespondent „Daily Telegraph“ donosi, że projekt Forda zredukowania roboczości tygodnia do pięciu dni pracy spotkał się z nieprzychylnym przyjęciem zarówno ze strony organizacji robotniczych jak i ze strony ogólno- amerykańskiego stowarzyszenia przemysłowców. Sfery robotnicze skłonne były by uznać ten projekt ale nie na prawach, popartych przez Forda, który, zdaniem przywódców robotników, oznaczałby pięć dni pracy, ale i zapłaty tylko za 5 dni, przemysłowcy oświadczyli, że gdyby plan Forda wprowadzono w życie, wzrost kosztów produkcji wyniósłby około piętnastu procent.

Azjatycka Liga Narodów.

LONDYN. Times donoszą, iż rokowania, jakie przeprowadza obecnie w Angorze z rządem tureckim poseł chiński w Washingtonie p. Cze, mają bardzo wielkie znaczenie dla projektowanego utworzenia związku narodów azjatyckich. Poseł chiński omawia sprawę zawarcia układu chińsko-tureckiego, który byłby uzupełnieniem zawartego poprzednio układu rosyjsko-tureckiego. Przez dalsze przystąpienie Persji i Afganistanu do ententy chińsko-rosyjsko-tureckiej osiągniętyby cel Moskwy utworzenia Ligi Narodów w Azji, skierowanej w pierwszej linii przeciw Anglii.

Funkcjonariusze państwowi i wojskowi
dostaną jednorazowy zasiłek

Uchwały rady ministrów.

Wczoraj o godz. 17 w pałacu namiestnikowskim odbyło się posiedzenie rady ministrów.

Rada ministrów uchwaliła projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o wypłaceniu jednorazowego zasiłku dla funkcjonariuszy państwowych i osób wojskowych.

Projekt ten przyznaje funkcjonariuszom państwowym i wojskowym jednorazowy zasiłek w

wysokości 20 proc. ich uposażenia płatny w dwóch równych ratach, dnia 15 listopada i 15 grudnia b. r.

Od prawa do powyższego zasiłku wyłączeni są funkcjonariusze państwowi, pozostający na urlopie bezpłatnym,

oraz wojskowi następujących kategorii: pobierający dodatki służbowe, pozostający w stanie nieczynnym bez uposażenia lub z uposażeniem emerytalnym, słuchacze szkół i kursów, otrzymujący dodatki z tytułu przeniesienia służbowego.

Rada ministrów uchwaliła następnie wniosek, przedstawiony przez ministra spraw wojskowych o przyznaniu szeregowym zawodowym armii lądowej i floty

dotatku służbowego, płatnego miesięcznie w wysokości następującej, według kategorii: dla chorążego — 90 punktów, dla sierżanta sztabowego — 80, dla sierżanta — 70, dla plutonowego — 50, dla kaprała — 30.

W dalszym ciągu rada ministrów uchwaliła przedłożony przez ministra spraw wojskowych wniosek w sprawie wykonania art. 99 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r.

Wniosek ten zarządza, aby państwowe i samorządowe urzędy oraz zakłady i instytucje, subwencjonowane przez państwo w ramach przepisów obowiązujących je uwzględniały, przy obsadzaniu stanowisk przede wszystkim kandydatów z pośród wysłużonych podoficerów zawodowych, zależnie od ich kwalifikacji.

Wreszcie rada ministrów ustanowiła tymczasowy urząd komisarza węglowego. Do sprawowania urzędu powołano ministra komunikacji, który w zależności od potrzeb gospodarczych kraju ustalać będzie plan i kolejność przewozu węgla, przeznaczonego na rynek wewnętrzny i rynki zagraniczne.

Pogrom opozycji.

Oto wynik ostatniego kongresu komunistycznego.

MOSKWA, 29.10. „Prawda“ nazywa obrady XV kongresu partii komunistycznej pogromem opozycji. Żaden przedstawiciel opozycji nie zdobył się na tyle odwagi, aby wystąpić na zjeździe przeciwko polityce Centralnego Komitetu. (ATE).

Triumwirat na czele moskiewskiej międzynarodówki.

Bucharin, Felman i Semar zamiast Zinowjewa.

Teleg. własny.

MOSKWA 29.10. Do czasu zwołania pełnego kongresu III międzynarodówki na czele Kominternu zamiast usuniętego Zinowjewa stanie triumwirat. W skład triumwiratu wejdą: Bucharin, Felman i Semar.

Senat gdański pominię
Ligę przy przeprowadzaniu
sanacji finansów.

GDZAŃSK, 29.10. (PAT). W czasie dzisiejszego posiedzenia sejmu gdańskiego przewodniczący zawiadomił, że do sejmu wpłynęło przedłożenie w sprawie projektu ustawy o pełnomocnictwach dla senatu, a następnie udzielił głosu prezesowi d-rowsi Sahnowi, który w imieniu nowego senatu wygłosił deklarację programową.

Dzisiejsza deklaracja nowego senatu, oczekiwana z wielkim zaciekawieniem nie wywarła w kołach sejmowych głębszego wrażenia. Pozbawiona zupełnie silnych momentów, deklaracja ograniczyła się tylko do suchego wyliczenia zadań, oczekujących nowy senat. Tylko ustęp o konieczności obrony samodzielności niemieckiego charakteru Gdańska oraz utrzymanie jak najściślejszych stosunków z Rzeszą w tonie serdecznym, chłodny natomiast był ton wobec Ligi oraz podkreślenia tylko ściśle formalnie w stosunku do Polski, pod względem merytorycznym zaś, że nowy senat będzie się starał przeprowadzić sanację finansów gdańskich własnymi środkami, a więc z pominięciem Ligi Narodów.

Niemiec wicesekretarzem
Ligi.

BERLIN 29.10. PAT. Prasa donosi że generalny sekretarz Ligi Narodów sir Erick Drummond zgodził się w porozumieniu z rządem Rzeszy zamianować zastępcą generalnego sekretarza w sekretaracie Ligi Narodów z ramienia Niemiec, dotychczasowego radcę ambasady niemieckiej w Londynie Dufour Feramce'a.

Miejska Galeria Sztuki w Łodzi

park im. Sienkiewicza.

Z powodu nieodwołalnego zamknięcia wystawy Mistrzów Malarstwa Polskiego, w poniedziałek dnia 1 listopada,

Abe Gutnajer z Warszawy

likwidując, OKAZYJNIE SPRZEDA kilkadziesiąt pierwszorzędnych prac malarskich, rzeźb, miniatur i dywanów perskich.

Wystawa otwarta codziennie od 10 do 11 wiecz.

Radziwiłł Sapieha Tarnowski

mają wejść do służby dyplomatycznej.

Warsz. spr. parl. „Wiad. Codz.“ telef.:

W kołach zbliżonych do uczestników zjazdu nieświeskiego obiegają sensacyjne pogłoski o powrocie do czynnej służby dyplomatycznej — poza p. Januszem Radziwiłłem, upatrzonym na stanowisko posła polskiego w Bukareszcie — jeszcze dwu wybitnych przedstawicieli arystokracji pp.: Eu-

stachego Sapiehy i Adama Tarnowskiego.

Według tych pogłosek p. Sapieha b. minister spraw zagranicznych w rządzie Witos-Daszyński ma objąć stanowisko posła polskiego w Berlinie w końcu bieżącego roku najdalej zaś w styczniu przyszłego roku.

P. Adam Tarnowski, ma pojechać do Londynu, gdzie zmieni posła Ciechanowskiego.

Cook wzywa do walki

z Trade-Unionami

Rozpaczliwy list przywódcy strajkujących górników do III międzynarodówki.

MOSKWA, 29.10 (tel. wł.) Przywódca strajkujących robotników angielskich Cook w liście wystosowanym do trzeciej międzynarodówki określa położenie robotników angielskich jako rozpaczliwe. Charakterystyczny jest ustęp listu, w którym sekretarz Trade-Unionów oskarża ogólnie angielskich związków zawodowych o chęć likwidacji strajku kosztem wyłączenia ofiar ze strony górników.

„Trade-Uniony — pisze Cook — chcą dobić strajkujących“.

„Los walczącego proletariatu ma w swych rękach Związek sowieckich republik.“

„Rząd angielski jest takim samym wrogiem górników angielskich jak wrogiem Sowietów. I dlatego Sowiety muszą pomóc robotnikom angielskim w słusznej sprawie obalenia rządu angielskiego“.

Na specjalnej konferencji, zwołanej z powodu listu Cooka, Bucharin nawoływał do rozpoczęcia zdecydowanej walki z Anglią.

„Wypadki w Chinach i strajk angielski — mówił Bucharin — świad-

czą, że Cook słusznie ocenia sytuację. Anglja jest śmiertelnym wrogiem proletariatu, walczącego o wyzwolenie“.

W kołach politycznych Moskwy utrzymują, że listu Cooka nie należy traktować tylko jako manewr taktyczny, mający na celu oddziaływanie na rząd angielski Trade-Uniony w sprawie strajku.

Rząd sowiecki — jak słychać — ma potraktować apel Cooka, jako inicjatywę do wzmoczonej akcji anty-angielskiej we wszystkich krajach i dziedzinach, w których bolszewizm ma jakikolwiek wpływ.

Konferencja z rządem.

LONDYN, 29 (PAT) Po naradzie z przywódcami górników, delegacja rady generalnej kongresu związków zawodowych odbyła z Churchilem konferencja, który zastępował Baldwin.

Agencja Reutersa dowiaduje się, że delegaci mieli złożyć ważne oświadczenia.

Przed nową sesją sejmową

Posłowie na sejm polski otrzymali osobliwej stylizacji zaproszenia od p. marszałka sejmu. P. Marszałek nie zaprasza jeszcze do sejmu lub na posiedzenie sejmu — zaprasza tylko do Warszawy. Dziwna to forma zaproszenia parlamentarnego. P. Marszałek donosi, że miał rozmowę z p. premierem, który mu zakomunikował, że dekret o ponownym zwołaniu sejmu będzie ogłoszony w dniu 29 bm. Wobec tego zapowiada p. Marszałek zwołanie posiedzenia na dzień 30 bm. A te dwa zamiary, czy zapowiedzi czynią wskazaną obecność posłów w stolicy. Gramatyka naszego parlamentaryzmu obliwuje w konjunktury. Zdaje się, że gdzieś indziej na świecie takie rzeczy odbywają się raczej w Indyktywie. Ogłasza się dekret Prezydenta w kilka dni wcześniej, a zaproszenie marszałka następuje równocześnie z ogłoszeniem dekretu w formie zupełnie stanowczej. U nas panuje conjunctus.

Zupełnie słusznie. Boć przecież cały sejm, jego znaczenie, jego istnienie i jego przyszłość pozostają pod znakiem zapytania, a nawet niewyraźnego zapytania, tylko retorycznego, na które nie ma odpowiedzi. Nikt w Polsce, literalnie: nikt, nie wyliczając tych czynników od których to bezpośrednio zależy, nie jest w stanie dzisiaj powiedzieć, jaki los czeka sejm choćby zaraz — jutro.

Na pozór wszystko się odbywa w zupełnym porządku dosłownie i ściśle według litery Konstytucji. A jednak: duch Konstytucji zupełnie uleciał — z instytucji zupełnie apodyktycznej zrobiła się instytucja mocno warunkowa.

A warunkowy sejm szykuje się do wznowienia swoich prawodawczych czynności.

Znowu właściwie wyrwał się gramatyczny błąd. Bo przecież nie o czynności chodzi, tylko o jedną jedyną, ściśle określoną co do przedmiotu i co do czasu czynności. Sejm ma dać aprobatę do przedłożenia rządowego, zawierającego budżet na rok 1927-28. Nie można chyba już tego przedłożenia nazwać, jak to inne parlamenty czynią z takim przedłożeniem rządowym — projektem budżetowym. To nie jest taki sobie projekt który sejm dowolnie może zmienić. Tak a nie inaczej, będzie wyglądał budżet, a gdy się spróbuje go zmienić, to nastąpi „katastrofa”, o którą katastrofa, na którą dużo ludzi w Polsce czeka, jak na zbawienie.

A budżet jest okropny, bo za duży na nasze stosunki. Bez mała tysiąc dziewięćset milionów złotych na rok. Już taka zawrotna suma raz spadła na nas i omiała co nas nie zgniotła. Jak społeczeństwo udźwignie taki ciężar? A jednak tak go trzeba będzie połknąć, skoro go przedłożono. Pod rygorem na tychmiastowej egzekucji...

Czy się odłaca na to zwołać sejm aż 444 meżów? W najlepszym razie będzie miała zajęcie komisja budżetowa to znaczy: 31 będzie jako tako, poważnie czy niepoważnie zajętych, a reszta będzie sobie chodziła na spacer. Czy to jest godne pierwszej instytucji państwowej.

Nie ma poprostu zajęcia dla sejmu. Są tylko jeszcze dwie sprawy o których się chce mówić. Mianowicie: sprawa samorządów i zmiana ustawy wyborczej.

Co do pierwszej, to wskutek zamknięcia sesji stała się ona chyba bezprzedmiotową, a elaborat, wygotowany na podstawie tajnych układów w konwentykłach i uchwalony z pogwałceniem wszelkich prawideł parlamentarnych przez komisję administracyjną, nie przyjdzie więcej pod obrady plenum sejmu. Sztucznie obmyślony projekt, mający jako jedyny cel pogwałcenie praw wszelkich mniejszości, przecież nie łączy po raz wtóry wszystkich stronnictw polskich od endecji do socjalistów. Już przed rozwiązaniem sejmu co chwila groziło to z jednej, to z drugiej strony zerwanie niechlubnego układu. A po raz drugi związać taką nienaturalną koalicję, chyba się nie uda.

Pozostaje tedy zmiana ustawy wyborczej, na którą ma wielki, nienasycony apetyt cała prawica wraz z Piastem.

Czy ta impreza jest możliwa? Czy da się przeprowadzić?

Rząd narazie milczy. Nie mówi ani „tak” ani „nie” ażeby nie mówiono, że powiedział tak lub nie, jak to jeden bardzo ostrożny dyplomata raz o sobie twierdził. Jedynie zresztą twierdzenie, na które się ów dyplomata odważył. Nie można zaś przypuszczać, że rząd nie jest w tej zasadniczej kwestii zainteresowanym. Skoro chce przeprowadzić sanację kraju, a to w kierunku umoralnienia go, to musi wiedzieć, jaki pragnie mieć skład przyszłego sejmu: Chjeno-piastowy czy szczerze demokratyczny. Skoro więc rząd nie może mówić, pozostaje jedyny projekt prawicowy, który godzi we wszystkie gwarancje, jakie mniejszości wszelkiego rodzaju mają w obecnej ustawie. Żaden wymysł mussolinizmu nie nadaje się dla

Polski.

Zresztą czy w naszych warunkach parlamentarnych jest możliwym przeprowadzić zmianę Konstytucji przeciw woli tak dużej mniejszości, jaką w innym sejmie stanowi całość lewicy? Endecja i jej sprzymierzeńcy wprowadzają się do boju i przygotowują do tego armaty. Ale inna jest rzecz — ochota, a znowu inna — siła. Na przeforsowanie swoich najdzikszych zachcianek nasza prawica jednak jest za słaba. Za sady proporcjonalności w ustawie wyborczej zmasać nie potrafi.

Zdaje się więc, że i to przedsięwzięcie jest z góry chybione. Pozostaje więc okropna próżnia i zupełne bezrobocie.

W takim stanie rzeczy, to znaczy: w braku treści i w prostym, a nawet bodajże kwadratowym stosunku do braku treści rośnie — gadatliwość. A gadatliwość i kłótniowość, to przecież bliźnięta, które idą zawsze w parze.

szczególnie w naszym sejmie. Cóż te, dy rząd zrobi? Będzie się biernie przysłuchiwał kłótniom, których przedmiotem — jeżeli nie zechce być podmiotem — on sam będzie w dużej mierze? Czy mu się nie znudzi i sprykrzy ta niemila zabawa, czy nareszcie zrobi to, co powinien był zrobić w lepszej politycznej konstelacji sześć miesięcy temu i odesła panów posłów do domu? Będą tedy wybory w niedługim czasie, „przedzaj anizeli się zdaje” jak to już czuje w powietrzu najwybitniejszy rzeczoznawca wyborczy p. Witos?

Same pytania, ani jednej odpowiedzi. Może tak, może nie. Ani jednego prześlysku pewności.

Warunkowe zaproszenie na nową sesję sejmu charakteryzuje całe nasze życie publiczne. Sejm warunkowy, całe życie publiczne warunkowe.

Przykro, niezmiernie przykro.

O. THON.

Dzisiejsze exposé ministra skarbu.

Państwo, powiedział Snowden, socjalistyczny minister finansów w Anglii, nie ma prawa obciążać jednostronnie inaczej jak w przekonaniu, iż czyniąc to, spełnia akt, który w rezultacie okaże się najkorzystniejszym i najekonomicznym dla jednostek i państwa. Znaczy to, że pierwszy socjalistyczny minister skarbu w kapitalistycznej Anglii traktował budżet nie ze stanowiska fiskalnego tylko go spodarczego i dlatego poczynił ulgi podatkowe, motywując zmniejszenie ciężarów tem, że ulgi podatkowe zwiększą siłę nabywczą ludności i dadzą bodźca a rozwojowi handlowemu i przemysłowemu.

Tak uzasadniał redukcję wydatków państwowych nie konserwatysta lub liberał tylko socjalista, bo i on wyhodził z założenia, że państwo musi uporządkować swoje źródła dochodów z pożytkiem nie tylko dla skarbu ale i dla społeczeństwa, a rozumiemy słusznie, że pożytek społeczeństwa jest w rezultacie i pożytkiem skarbu.

Starał się Snowden nie tylko o utrzymanie poziomu ekonomicznego kraju na poziomie dotychczasowym, ale i ten poziom podnieść. A starał się osiągnąć wyższy poziom ekonomiczny w ten sposób, aby ulgi podatkowe stały się udziałem największej liczby obywateli.

Był to naprawdę budżet demokratyczny.

Nie każdy minister skarbu może o swoim budżecie powiedzieć, jak to mówił o swoim budżecie Snowden, że jego budżet nie jest wymierzony przeciw żadnej klasie, ani przeciw nieczyimkolwiek interesom. Nasze do tej chwili budżety były zrobione z pożytkiem dla skarbu i ze szkodą dla społeczeństwa, a w rezultacie

przyniosły szkodę skarbowi. Wszystkie dotychczasowe budżety były budżetami fiskalnymi, nie liczącymi się z siłami ekonomicznymi kraju. Pokrywano w Polsce wydatki już to z emisji pieniądza skarbowego to jest z bilonu i biletów skarbowych, już to z dochodu społecznego pewnej części ludności już to z majątku społecznego części ludności miejskiej. Ludność miejska, a w niej przedewszystkiem Żydzi, płaćta, przyznał to nawet Grabski w swej mowie budżetowej na posiedzeniu sejmu w dniu 22 października 1924 skarbowych podatków 52 zł. na głowę ludności, skarbowych i samorządowych razem 63 zł. Na wieś natomiast przypadało tylko 10 zł. na głowę. Gdybyśmy rozdzielili podatek obrotowy na jak to niesłusznie robią niektórzy skarbowcy wieś i miasto, to płaciłoby w miastach 43 zł. podatków na głowę ludności na wsi tylko 15 zł. Natomiast samorządowych podatków wypadało w miastach 11 zł. na głowę, na wsi tylko 3,9 zł. I Grabski musiał przyznać, że obciążenie miast jest duże i że średnia własność jest nisko opodatkowana.

Mimo to nie wyciągnął ani on ani następni ministrowie skarbu konsekwencji z tego, co sami skonstatowali i upadły miasta, skurczyła się do minimum siła nabywczą ludności, co odbiło się katastrofalnie na przemyśle i handlu. A mimo to, mimo zupełnego zubożenia miast, a przedewszystkiem ludności żydowskiej, nie mógł obecny minister skarbu zrozumieć, jak może reprezentacja ludności żydowskiej żądać amnestji podatkowej, czyli amnestji całego majątku nie wynosił nawet części zaległych podatków.

Zamiast zrozumieć, że niewspółmierność w obciążeniu musi ustać, roz-

czulano się w ministerstwie skarbu nad losami tych, którzy najmniej byli obciążeni podatkami i najmniej cierpieli z powodu wojny, inflacji i sanacji.

Dlatego popadliśmy w trudności skarbowe i zamiast szukać drogi wyjścia z trudności skarbu przez zmniejszenie wydatków, tworzono komisje oszczędnościowe, w której skład wchodziłi ludzie, którzy nie umieli racjonalnie ująć problemu oszczędnościowego. I wyczerpano finansowo kraj, chociaż wyczerpanie życia gospodarczego nie odbiło się dzięki bezlitosnym i niszczącym egzekucjom znacznie na skarbie. Mimo to nie zmienił się w Polsce program skarbowy rządów naszych, ani nawet za czasów rządów koalicyjnych, kiedy Zdziechowski chciał zmniejszyć ciężary finansowe państwa, bo p. Zdziechowski nie miał odwagi przystąpić do reformy podatkowej.

I p. Czechowicz, jako współpracownik p. Grabskiego pozostał wierny tradycjom skarbowym p. Grabskiego i jako podstawę swego na wysokich dochodach z podatków i monopolii państwowych opartego budżetu bierze system skarbowy, który od pierwszej chwili był zwrócony przedewszystkiem przeciw miastom, a oszczędzał przedewszystkiem drobną własność, która płaciła na rzecz skarbu około 2,5 zł. od hektara gruntów uprawnych.

P. Czechowicz wie, że jego przewidywania budżetowe są zbyt optymistyczne i że w razie niedopisania jakiegobądź dochodu może przy zupełnym braku zapasów w kasach państwowych się okazać, że trzeba będzie wrócić jeśli nie do inflacji jawnej, to do operowania kredytami, to jest do inflacji ukrytej, zwłaszcza z powodu ciągłego wzrostu cen a przedewszystkiem zboża.

Dlatego musi p. minister, skoro stoi na stanowisku, że wydatki państwa określają wysokość koniecznych dochodów pociągnąć szersze warstwy do świadczeń podatkowych, a jeśli w ciągu dyskusji nad preliminarzem budżetowym nie uczyni tego minister skarbu muszą to zrobić ciała ustawodawcze i nie powiększać podatków lecz liczbę opodatkowanych i doprowadzić do sprawiedliwego obciążenia ludności w kraju.

Musi się raz położyć kres stronnictwośći w opodatkowaniu ludności na rzecz państwa. Budżet musi być demokratyczny i nie może być skierowany przeciw nieczyimkolwiek interesom.

W Anglii ustala się rokrocznie wielkość mającego być zajętych dochodu społecznego, uwzględniając zawsze rozwój gospodarczy wszystkich klas; nasz preliminarz budżetowy na rok 1927 i przeciw tej zasadzie grzeszy.

Dr. F. Rotenstreich
Senator.

O uzdrowienie finansów francuskich.

Ameryka poprze stabilizację franka, żąda jednak definitywnego załatwienia sprawy długów wojennych.

PARYŻ, 29.10 (Tel. wł.). „New York Herald” donosi, że ambasador amerykański w Paryżu Herrick wraca niebawem z ważnymi nowymi instrukcjami od prezydenta Coolidge oraz pousekretarzy stanu Kelloga i Mellona do Paryża. Nowe instrukcje amerykańskie odnoszą się specjalnie do położenia finansowego Francji. Herrick oświadczy rządowi francuskiemu, iż Stany Zjednoczone będą popierały wszelkie starania rządu francuskiego o stabilizację waluty. Jeżeli jednak długi francuskie wobec Stanów Zjednoczonych nie będą definitywnie skonsolidowane, to powstaną pewne trudności co do gwarancji kredytowych i pożyczki.

Minister Bismand wczoraj oświadczył ambasadorowi francuskiemu w Waszyngtonie senatorowi Berengerowi, iż zamierza rozwinąć taktykę pojednawczą w sprawie długów. Poincare grozi, iż postawi kwestję zaufania, jeżeli budżet francuski nie zostanie przyjęty przez izby jeszcze przed 20 grudnia b. r.

Czytajcie, prenumerujcie i rozpowszechniajcie
„WIADOMOŚCI CODZIENNE”

Z życia żydowskiego.

Prof. Wajcman konferował z Briandem.

PARYŻ. W drodze do Ameryki prezydent Wajcman zabawił kilka dni w Paryżu. Prezydent Wajcman w towarzystwie lidera francuskiej partii socjalistycznej Leona Bluma odbył półtoragodzinę konferencję z ministrem spraw zagr. Briandem. Podczas konferencji prezydent Wajcman referował sprawę budowy żydowskiej siedziby w Palestynie, oraz wszystkie zagadnienia związane z budową siedziby narodowej.

Minister Briand okazał wielkie zainteresowanie dla tej sprawy i dał wyraz szczerzej sympatii francuzów do dzieła odbudowy żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie.

Z Paryża prezydent Wajcman wyjechał do Cherbourgu skąd na pokładzie okrętu Berengaria wyruszył do Ameryki.

Egzekutywa sjonistyczna, a żądania p. Dyzenhofa.

TEL-AWIW. 29.10. (tel. wł.) Prof. dr. Wajcman zawiadomił telefonicznie pana Dyzenhofa, byłego burmistrza Tel-Awiwu iż żądanie w związku z jego wstąpieniem do egzekutywy sjonistycznej, będą w większej ich części przyjęte.

Prof. Wajcman oświadcza, iż egzekutywa sjonistyczna jest skłonna zgodzić się na warunki p. Dyzenhofa o ile nie stoją one w sprzeczności z konstytucją organizacji sjonistycznej. Egzekutywa jednak domaga się od p. Dyzenhofa, aby w całości spełniał swe obowiązki jako członek władz kierowniczych organizacji sjonistycznej.

Sir Ronald Stors

LONDYN. 29.X. (tel. wł.) Sir Ronald Stors, były gubernator Jerozolimy, obecnie gubernator Cypru wyjechał do Palestyny, skąd uda się do Cypru.

Przed wyjazdem swoim sir Ronald Stors został przyjęty na audjencji u Baldwina.

Moissi odwiedzi Palestynę.

Słynny aktor niemiecki Aleksander Moissi udaje się z początkiem r. 1927 do Palestyny.

Oprócz Jerozolimy, Tel-Awiwu i Hajfy, Moissi odwiedzi również kolonie robotnicze w Emek i wygłosi w tych miejscowościach referaty.

„Waad Leumi“ a ordynacja wyborcza do gmin.

JEROZOLIMA, 29. 10. (Tel. wł.) Rada Narodowa Żydów palestyńskich („Waad Leumi“) wyraziła na ostatnim posiedzeniu swoje niezadowolenie z powodu rządowego projektu ordynacji wyborczej do gmin. Rada Narodowa wyśtawiła szereg postulatów w związku z ordynacją wyborczą. Między innymi domaga się ona aktywnego i pasywnego prawa wyborczego dla kobiet.

„Doar Hajom“ — organem rewizjonistów.

TEL-AWIW, 29. 10. (Tel. wł.) Z wiarogodnego źródła donoszą, iż hebrajska gazeta codzienna „Doar Hajom“ w najbliższym czasie stanie się urzędowym organem sjonistów-rewizjonistów. Dwa członkowie partii rewizjonistycznej wstąpią do redakcji z prawem weta

Wiadomości polityczne.

Podwyższenie taryf kolejowych?

Z Warszawy donoszą: Krąży pogłoski, że na podstawie uchwały rady ministrów, zakomunikowanej wczoraj państwowej radzie kolejowej z dn. 10 listopada r. b. podniesiona zostanie kolejowa taryfa osobowa i towarowa o 10 proc. W ruchu towarowym mają być wyłączone z podwyżki tej niektóre transporty towarowe, przeznaczone na eksport.

O ile wiadomość powyższa jest prawdziwa, byłby to prawdziwy skandal. Rząd, który tyle mówi o walce z drożyzną i który zapowiadał, że nie będzie podwyższał taryf kolejowych, sam sprzeniewierzyłby się swym przyrzeczeniom, a zamiast walki z drożyzną — mielibyśmy systematyczne popieranie drożyzny przez rząd, mielibyśmy niejako rządową opiekę nad drożyzną.

W sprawie napadu na p. Zdziechowskiego.

(telef. od spr. parl. W. C.) Z kół sądowych komunikują nam że pogłoski, jakoby śledztwo o napad na p. Zdziechowskiego miało być umorzona, nie odpowiada prawdzie. Przeciwnie, śledztwo prowadzone jest na dół z całą energią; rezultaty jego będą znane za parę tygodni.

Dalsza faza rokowań francusko-niemieckich.

Berliński korespondent „Neue Freie Presse“ donosi, że niekorzystne pogłoski o rokowaniach ugodowych niemiecko-francuskich rozsiewane przez niemieckie i francuskie koła nacjonalistyczne są bezpodstawne. Referat jaki ambasador niemiecki w Paryżu von Hoesch przesał do Berlina o swej ostatniej konferencji z Briandem był utrzymany w tonie bardzo optymistycznym. Briand podobno jest stanowczo zdecydowany przeprowadzić zasady polityczne, co do których porozumiano się w Thoiry. Miał tymi dniami wyrazić się, że ogólny nastrój we Francji bardziej, niż kiedykolwiek sprzyja obopólnemu porozumieniu.

Chwilową stagnację w rokowaniach tłumaczyć należy tem, że Ameryka nie chce dopuścić na targi amerykańskie obligacji kolejowych, dopóki Francja nie przeprowadzi ratyfikacji umowy w sprawie uregulowania długów. Ponieważ mobilizacja obligacji niemieckich służyć miała jako pomoc finansowa Niemiec dla Francji, okazuje się konieczność przyznania tej pomocy w jakiejś innej formie.

Jednoroczna służba wojskowa we Francji.

PARYŻ. Na dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów uchwalono na wniosek ministra wojny wcześniejsze zwolnienie z wojska obecnego rocznika, ze względów oszczędnościowych. Ponadto omawiana była sprawa wprowadzenia jednorocznej służby wojskowej. Sprawa ta po zaopiniowaniu jej przez radę wojenną, wróci do rady ministrów.

Pozatem rada ministrów zajmowała się sprawami aprowizacyjnymi. Uchwalono zastosować surowe środki celem uniemożliwienia wywozu środków żywności oraz przeciwko lichwie żywnościowej.

Stojąc czy siedząc?

Konflikt rządu z sejmem.

P. W. Stpicyński, redaktor „Głosu Prawdy“ omawia w artykule wstępnym swego pisma charakterystyczny konflikt jaki powstał między rządem a sejmem na tle ceremoniału, jaki ma być zastosowany przy odczytaniu dekrety Prezydenta Rzplitej o otwarciu sesji sejmowej.

Mianowicie rząd domaga się, aby posłowie wysłuchali dekrety stojąc.

W traktacjach, jak'e się na ten temat toczyły między rządem a marszałkiem sejmu Ratajem, wyraził p. Rataj wątpliwość, czy lewica zaakceptuje propozycję rządu.

Organ piśmudczyków oświadcza, że rząd, pragnąc podnieść prestiż władzy wykonawczej, jest gotów wyciągnąć konsekwencje z ewentualnego sprzeciwu lewicy.

Pawilon firmy „Talbot“ na wystawie automobilowej w Londynie.

ILJA ERENBURG

Wojna i życie

(Ciąg dalszy).

Ja jeden wiem, jak on usiłuje żyć. Zapisał się do Sorbony, studjuje francuską literaturę, zaleca się do jakiejś studentki i nawet uprawia gimnastykę. Nigdy nie mówi o wojnie, a jeśli opowiada o Serbji, to jedynie o rzeczach pokojowych. dalekich, o świątecznym proszaku lub o miłych i brudnych kawiarniach w Kragujewac. Najpewniej i profesorowie i słuchacze uważają go za najwykleszego pilnego chłopca. Tej nocy zapukał do mnie.

— Nie śpi pan? Posiedzę u pana. Ja nie mogę być sam, to często mi się zdarza. Idę wtedy na róg bulwaru, tam przez całą noc stoją dorożki. Słuchaj pan obrzydło mi wszystko! Mlle U. dała mi dziś konwalje, one są wstrętne, zdeptałem je przed chwilą. Czytałem dziś Anatola France'a — co za ohyda! Powiedz, jak pan żyjesz? W Saint-Jean był chłopczyk, chciał jeść, nie mieliśmy — nic, on rękę swą zaczął kąsać, skowyczał wołał matki — „majka!“ Mówili — zwarjował. A towarzyszył mi jadł ziemie. Umarł. Nie, nie, ja już nie będę! To nudne — czytał pan już w gazetach...

Przez całą noc siedział milcząc, nie zwracając na mnie uwagi. Rano poszedł na wykłady. On żyje, ja żyję, my wszyscy żyjemy — zajrzeliśmy w otchleń mordy, śmierci, niebytu i — chodzimy do biur i czytamy ciekawé romansé.

VIII.

Strasznym jest miecz wojny, lecz jest on bezsilny wobec tępych uderzeń młota ludzkiej pracy. Póki żyją — pracują. Śmierć mówi — przyjdę o dwunastej. Lecz człowiek nad książką, za pługiem, przy warsztacie — odpowiada — teraz dopiero jedenasta, ja żyję i pracuję.

W pobliżu Armantier fabryka szła całą parą. Zjawili się niemieccy huzary. Strzelano. Robotnice nie porzuciły warsztatów. Lada chwila pocisk trafi w budynek. I na cóż teraz komu ten cienki batyst? Wszystko jedno — nasza rzeczka praca. Wpada niemiecki oficer:

— Uciekajcie! Mogą was zabić!
Zgodnie brzmi odpowiedź robotnic:
— Pójdziemy, jak zwykle, — o szóstej, nie wcześniej.

Gdy rozpoczęła się ewakuacja Verdun, kazano mieszkańcom okolicznych wiosek opuścić rodzinne strony. Dotąd z narażeniem życia, zajęci zwykłą pracą,

pozostawali w polu strzelów. Usłyszawszy rozkaz, zbuntowali się:

— Nie chcemy jechać!
— Toż tu wszyscy wyginiecie razem z waszymi osadami.
— Sporo wody upłynięło... a tym czasem trzeba kopać ziemniaki, nie pora uciekać.

W Pikardji widziałem starego młynarza. Tuż pod młynem stała angielska bateria młynarz, zdawało się, nie dostrzegał ani pracy artylerzystów, ani niemieckich poisków, które tuż — o sto kroków, od niego — wybuchaly. Piłnował tylko tego, by żołnierze nie wycierali rąk w czyste worki od mąki. Myślał tylko o tem, kiedy znów można będzie młyn puścić.

IX

Ypres. Rozległy plac przed zburzonymi halami rynekowemi. Ocalały przypadkiem posad średniowiecznej damy po dawnemu z zadumą uśmiecha się wśród wyrwanych dziur i o malonych słupów. Co pięć minut z terkotem i hukiem pada ciężki pocisk na martwe miasto. Mieszkańców dawno już niema, a żołnierze kryją się po piwnicach i ziemiankach. Lecz po środku placu, przyglądając się ruiną, spokojnie gwarzą dwaj angielscy żołnierze.

— Te rynki i gmach sądu w Rouen — to najpiękniejsze zbytki goetyckiej architektury.

— O tak! bardzo się cieszę, że zawadziłem o Ypres. Mam nadzieję, że uda mi się dostać i do Rouen.

Pęka granat, lecz oni, nie drgnąwszy nawet, zapisują coś do notesów. Amiens. Dodiero co przybyli z pozycji skoczcy strzelcy oglądają jakiś pomnik.

— Powiedzcie z łaski swej, czy to pomnik?

Francuz — żołnierz w zdumieniu aż ręce rozkłada:

— Czy ja wiem? Stoi. — Angliacy pytają:

— Gdzie katedra? A kiedy można ją zwiedzać?

Idą, nie zważając na ostre, przenikliwe zimno. Francuz dziwi się.

— Cudaczny naród! Dalibóg! Inui — wracają z linii — do kawiarni pójdą, do dziewcząt. A ci wprost do katedry lub muzeum. Staną pod drzwiami i zajadą po swojemu szwarogoc. Co w tem ciekawego, nie rozumiem.

Teraz jeśli ujrę kiedy u wrót florenckiego baptisterjum lub w salach Luwru tłumy rozciekawionych Anglików, z czerwonymi Bedekerami w ręce — przypomnę sobie turystów Ypres i nie będą mnie gniewać.

(Dok. nast.)

Październik

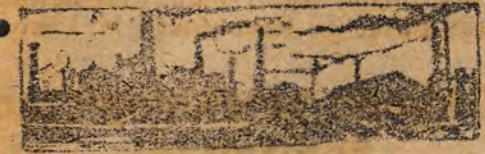
30

Sobota

21 Cheszwan

Wschód
słońca
6 m. 24

Zachód
słońca
16 m. 14

Zebrania kontrolne.

Jutro w niedzielę, poniedziałek komisje dla zebrań kontrolnych szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia nie urzędują.

Najbliższe posiedzenie komisji odbędzie się we wtorek dnia 2-go listopada (b)

Przepisy obowiązujące stawających do rejestracji poborowych rocznika 1906.

W dniu dzisiejszym ukończono rozządzenie o zgłoszenia się do rejestracji poborowych rocznika 1906. W związku z tem dowiadujemy się, iż zgłaszający się do rejestracji obowiązani są posiadać przy sobie metrykę urodzenia lub dowody osobiste, wydane przez władze administracyjne, względnie wyciągi z ksiąg stałej ludności, jak również w wypadku ewentualnego wykształcenia lub fachu rzemieślniczego odnośne świadectwa, legitymacje, zaświadczenia i t.p. dokumenty.

Obowiązki zgłoszenia się do rejestracji nie podlegają jedynie osoby, po posiadaniu obywatelstwa państwa, stwierdzoną wyrażnie przez władze administracyjne względnie urzędy konsularne. (w)

Wojewoda interwenjuje w walce o konkurencję.

W Kaliszu pracownicy masarscy otworzyli własne jatki z mięsem, które sprzedają o 10 do 15 proc. taniej niż ich dawni pracodawcy.

Ci ostatni chcąc uniknąć konkurencji spowodowali zamknięcie tych hal choć zbudowane one zostały według najnowszych wymagań techniki i higieny.

W sprawie tej interwenjował u wojewody Jaszczolta przedstawiciel polskich związków instytucji użyteczności publicznej p. Stemperowski i p. wojewoda obiecał sprawę tę w ciągu dwóch dni zbadać. (b)

Nauczycielstwo przeciwko kasie chorych.

Onegdaj powróciła z Warszawy delegacja towarzystwa nauczycieli, która była przyjęta przez kierownika ministerstwa W. R. i O. P. p. wicepremiera Bartla.

Delegacja przedstawiła p. wicepremierowi krytyczne położenie średniego szkolnictwa prywatnego i wyjaśniła, że ciężkie opłaty na rzecz kasy chorych zmuszają szkoły do podniesienia wpiśń szkolnych.

Wobec tego delegacji prosili, by wstrzymano narazie obowiązek przynależnego ubezpieczenia nauczycielstwa szkół średnich w kasie chorych. (w)

Wycieczka słuchaczy seminarjum nauczycielskiego z Nieszawy.

Jak się dowiadujemy z wydziału oświaty i kultury magistratu, w najbliższym czasie przyjeżdża do Łodzi wycieczka słuchaczy V kursu państwowego seminarjum nauczycielskiego z Nieszawy.

Celem wycieczki jest zapoznanie się z działalnością tutejszej miejskiej szkoły pracy, szkół specjalnych oraz z urządzenia budynków szkolnych.

A jednak jest rozłam w N.P.R.

Ławnicy enperowcy idą z lewicą.

W związku z rozłamem jaki się dokonał w łódzkiej organizacji narodowej partii robotniczej, dowiadujemy się, iż wszelkie polskie związki zawodowe „Praca”, jako organizacja apolityczna, nie wypowiedziały się oficjalnie za opozycją, to jednak pozostając pod prezesarą i kierownictwem p. Waszkie wice, będą postępowały ściśle w myśl jego intencji i poczynań.

Wszelkie wobec tego zaprzeczenia nie mogą mieć w tym wypadku miejsca.

Nadto dowiadujemy się, iż ławnicy Maszyński, Hajkowski i Hilszer nie wypowiedzieli się bynajmniej za grupą p. Michałaka. Wprost przeciwnie, po-

nieważ dotychczasowa organizacja łódzka N.P.R. zgłosiła całkowicie swój akces do lewicy, zaś niezadowolone z tego obrotu rzeczy jednostki wystąpiły z organizacji, tworząc nowy zarząd, a między nimi wystąpił poseł Michałak, wyżej wymienieni ławnicy, nie zgłaszając swego wystąpienia, potwierdził tem samem, iż akceptują przystąpienie do lewicy narodowej partii robotniczej.

Jak wynika z powyższego, jedynym opozycjonistą obecnie w łódzkiej organizacji jest tylko poseł Michałak, który zabiega obecnie o złagodzenie konfliktów i zamierza na ogólnokrajowym kongresie partii doprowadzić z powrotem do pojedynienia. (w)

O uzupełnienie komisji szacunkowych.

Akcja kupców-detalistów.

Stowarzyszenie kupców-detalistów województwa łódzkiego (Piotrkowska 31), grupujące lwia część detalistów w Łodzi, podjęło energiczną akcję w sprawie uzupełnienia komisji szacunkowych przedstawicielami stowarzyszenia, ponieważ drobne kupiectwo łódzkie nie posiada w komisjach tych przy urzędach skarbowych swej reprezentacji, która za pewniłaby sprawiedliwy podział ciężarów podatkowych i niezależność je od opinii hurtowników czy przemysłowców.

W sprawie tej złożony został prezesowi izby skarbowej obszerny memoriał.

W memoriale tym stwierdzono, iż — kupcy — detalisci stanowią w Łodzi 85—90 proc. ogółu kupiectwa,

a pomimo to pozbawieni są swej reprezentacji, decydującej o sprawach podatkowych.

Przedstawiciele przemysłu lub handlu hurtowego w komisjach nie są w możności z całą bezstronnością ustalać obrotów lub dochodów detalistów i starają się, siłą rzeczy, przerzucić ciężary na inne grupy płatników.

Sytuacja pogarsza fakt, iż detalisci nie są w stanie prowadzić prawidłowej księgowości. Z tych względów stowarzyszenie w memoriale swym prosi o uzupełnienie komisji szacunkowych przy urzędach skarbowych i komisji odwoławczej członkami stowarzyszenia w charakterze zarówno członków komisji jak również i rzeczoznawców.

Po długich i ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu w piątek, dnia 29 października b. r.

B. P.

CWI HIRSZ PERLA

LITERAT
przeżywszy lat 87.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę dn. 31 b. m. o godz. 11-ej rano z domu żałoby przy ul. Piotrkowskiej № 14.

O powyższem zawiadamiają zrozpaczeni

Żona, dzieci, wnuki i prawnuki.

Prace przy budowie kanalizacji.

Jak brzmi muzyka przyszłości.

Wbrew pogłoskom, jakoby prace przy budowie kanalizacji miały być przerwane z dniem 1 listopada r. b., dowiadujemy się, co następuje:

Roboty kanalizacyjne są w pełnym biegu. Prace będą kontynuowane do końca r. b. i po części będą wykonywane w miesiącach zimowych.

Zajętych przy kanalizacji jest 1460 robotników, wyajność pracy w metrach kwadratowych w marcu 80 metrów kwadratowych; w kwietniu — 556; w maju — 857; w czerwcu — 868; w lipcu — 1101; w sierpniu — 752; we wrześniu — 1129; w październiku około 1700; w listopadzie ma być wykonane do 2000 metrów kwadratowych.

Program ten będzie bezwzględnie wykonany. 40 procent dotychczasowych robót zostało wykonane systemem akordowym przy zachowaniu 8-mio godzinowego dnia pracy.

Lia wydziału kanalizacji i wodociągów wydajność pracy poszczególnych jednostek sięga od 50—70 procent ponad normy dzienne, robotnicy zaś mają zarobki wyższe o 30—40

procent, z tego wynika, że przy tej samej ilości godzin pracy robotnik przy większej wydajności więcej zarabia.

Wobec ukończenia programu robót w roku 1926-26 i wybudowania przez to do końca 1926 roku około 18 klm. kanału, w tem po za siecią miejską obydwu głównych kolektorów (kanały zbiorowe), głównego połączenia i burzowca do rzeki Karolewki, wydział wodociągów i kanalizacji postanowił w przyszłym roku wybudować kolektor od połączenia głównego do stacji oczyszczania ścieków na Lublinku i mechaniczną część stacji oczyszczania ścieków oraz ostateczny wylot do rzeki Ner.

Poza tem będzie rozbudowana sieć miejska iż osiągnie około 25 kilometrów. Z końcem roku 1927 wydział kanalizacji i wodociągów uruchomi kanalizację miejską i da na wszystkich ulicach, gdzie są wybudowane kanały, połączenia domowe i uliczne.

Tym sposobem kanalizacja będzie uruchomiona, a dalsze lata będą poświęcone na rozbudowę sieci. (o)

Z zagadnień ideowych ruchu spółdzielczego.

W dniu jutrzejszym przed południem odbędzie się w lokalu spółdzielczego ogniska oświatowego powszechnego ogniska oświatowego powszechnej spółdzielni (Kilińskiego 168) zebranie pracowników spółdzielni połączone z pogadanką n. t. „Z zagadnień ideowych ruchu spółdzielczego”.

Przed udzieleniem koncesji inwalidom.

Łódzka izba skarbowa rozpatruje obecnie sprawę udzielania nowych koncesji na wyszynk alkoholu dla inwalidów i odebrania dotychczasowych koncesji.

Z powodu wielkiej wagi tej sprawy zajmuje się nią osobiście prezes izby skarbowej p. Towarnicki, który dokładnie bada obszernie akta dotyczące spraw koncesyjnych. (b)

Żydowski Uniwersytet Ludowy.

Dzisiaj o godz. 7.30 wieczorem wygłosi dr. Szwajg w sali „Hitachduth” (Sienkiewicza 3-5) odczyt na temat „Co to jest farba i jak ją widzimy”.

Radni w galerji sztuki.

Wczoraj, o godzinie 7.30 wiecz. gremjalnie zwiedzili wystawę członkowie rady miejskiej, którym wyjaśnić udzielił dyrektor miejskiej galerji sztuki — p. M. Dienstl-Dąbrowa.

Wystawa mistrzów malarstwa polskiego nieodwołalnie zamknięta zostanie w poniedziałek, dnia 1-go listopada r. b. Wszyscy ci, którzy nie zdążyli dotychczas zaznajomić się z przebogata w treść duchową tą wystawą, powinni uczynić to w ostatnich dniach.

W środę, dnia 3-go listopada r. b., o godzinie 5-ej popoł. otwarcie zbiorowej wystawy dzieł Karola Wierusz-Kowalskiego, który osobiście weźmie udział w wernisazu.

List do redakcji

Szanowny panie redaktorze!

W dzisiejszym sprawozdaniu z wczorajszego posiedzenia rady miejskiej umieszczono przykre zniekształcenie mojego oświadczenia, złożonego w związku z przemówieniem r. Lichtensztajna.

Ponieważ r. Lichtensztajn stał się dla dyskusji nad sprawą języka żydowskiego i hebrajskiego i wzajemnego ich do siebie stosunku, a wobec słów r. Lichtensztajna przeciw językowi hebrajskiemu, co też i na wczorajszym posiedzeniu miało miejsce, przeto aby nie wpłynęła na bieg samej dyskusji i na wynik głosowania, już po głosowaniu (głosowałem za wnioskiem r. Lichtensztajna) złożyłem oświadczenie następującej treści:

„Rada miejska nie jest terenem dla dyskusji nad sprawą języka żydowskiego i hebrajskiego i wzajemnego ich do siebie stosunku, a wobec słów r. Lichtensztajna przeciw językowi hebrajskiemu zwróconych stwierdzam, że nie są one zgodne z zapstrzywaniami mas żydowskiej tak w Polsce jak i na całym świecie”. Tyle tylko i nie innego oświadczenie moje nie zawiera.

O sprostowanie niniejsze bardzo uprzejmie proszę, gdyż niewybredna pod tym względem prasa Banda jak też i ich agitatorzy na przeróżnych wiecach nie omieszkają skorzystać z nie dokładnego sprawozdania i twierdzić będą, jakobym wystąpił przeciw merytorycznemu wnioskowi r. Lichtensztajna o nagrodę literacką dla pisarza żydowskiego. Twierdzenie takie byłoby sprzeczne ze stanem faktycznym jak wogóle ze stanowiskiem, zajmowanym przez „Sjon. partję pracy Hitachduth”, którą w radzie miejskiej mam zaszczyt zastępować.

Z poważaniem
Dr. Schweig.
Łódź, dn. 29.X 1926.

Nowy komendant policji w Łodzi.

Jak się dowiadujemy, komendantem policji państwowej na miasto Łódź mianowany został dotychczasowy zastępca komendanta okr. policji państwowej, p. podinspektor Anatol Niedzielski

Ukarani rezerwiści.

Na wniosek biura wojskowo-policyjnego magistratu m. Łodzi, komisarjat rządu za niespełnienie przepisów o powszechnym obowiązku służby wojskowej, w drodze administracyjnej ukarał następujące osoby:

a) za niestawienie się w terminie do rejestracji:

Cieśliński Władysław (Łakowa 2) na grzywnę 15 zł., Kaleta Zygmunt (Słowiańska 15) — 10 zł., Pfefenberg Chil (Fajfra 6) na 30 zł. grzywny.

b) za „przekroczenie przepisów meldunkowych:

Manowicz Szlama (Żeromskiego 27) — na 20 zł., Grynspan Jankiel (Gdańska 23) na 10 zł., Lewin Sucher Borys (Kilińskiego 47) na 15 zł., Wexman Erdel (Kielbacha 18) na 15 zł., oraz Kanwiszer Lejba (Żeromskiego 45) na 15 zł. grzywny.

Kamasznicy w dalszym ciągu strajkują.

Kamasznicy łódzcy, którzy wystąpili z żądaniem od 50 do 65 proc. podwyżki płacy strajkują nadal, gdyż na odbytych konferencjach pracodawcy zgadzają się dodać od 15 do 20 proc., na co związek nie chce się zgodzić.

Możliwe jest, iż strajk przeciągnie się jeszcze kilka dni, gdyż pracownicy wspomnianego zawodu obstają za dalszym kontynuowaniem strajku.

Również w dalszym ciągu trwa strajk szweców mechanicznych (gry wiarzy) którzy żądają od 25 do 30 proc. podwyżki płacy.

Na ostatniej konferencji pracodawcy zgadzali się uwzględnić od 10 do 15 proc. podwyżkę zarobków.

Ile węgla przybyło?

W ciągu ostatnich 2 dni nadchodzi do Łodzi dalsze zapowiadane po interwencji urzędu wojewódzkiego i przedstawicieli przemysłu, transporty węgla. Transporty te przybyły w liczbie około 3000 ton węgla, przeznaczonego w lwej części na opał. (e)

Udział przemysłu łódzkiego w naradzie gospodarczej.

Dzisiaj o godz. 1 po poł. wyjeżdżają do Warszawy na zaproszenie p. min. skarbu Czechowicza i wiceprem. Bartla przedstawiciele łódzkiego przemysłu włókienniczego w osobach: pp. Maurycego Poznańskiego, dr. M. Barcińskiego, A. Biedermana, Henryka Grohmana. Przedstawiciele przemysłu włókienniczego wezmą udział w zwołanej na dziś na godz. 6 wiecz. do prezydium rady ministrów, wielkiej konferencji gospodarczej.

Na konferencji tej poruszona będzie sprawa zapobiegania zwwyżce cen względnie walki z drożyzną oraz o bniżenia kosztów produkcji i wymiany.

Pozatem porządek dzienny narad obejmuje zagadnienia stabilizacji złotego, ściągania kapitalistów zagranicznych w szczególności państwowych pożyczek zagranicznych, badania kosztów produkcji oraz koniunktur gospodarczych. Najistotniejszą kwestją będzie sprawa stałej współpracy rządu z przedstawicielami świata gospodarczego.

! OSTATNIE TRZY DNI ! WYSTAWA GOSPODARSKO- HYGIENICZNA

Al. Kościuszki 73, 75, 77. „Targ Rzemieślniczy“
Od godz. 5 ej pp. do 10 wiecz.
KONCERT SŁYNEJ ORKIESTRY
WŁOŚCIJAŃSKIEJ
ST. NAMYSŁOWSKIEGO.

Antyalkoholowy komitet rozpocznie swą działalność.

W dniu wczorajszym w Komisarjacie Rządu pod przewodnictwem zastępcy komisarza p. Janiszewskiego odbyła się konferencja związku instytucyj społecznych w sprawie propagandy antyalkoholowej na terenie Łodzi i województwa.

Po omówieniu spraw dotyczących się propagandy antyalkoholowej która potrzebna jest w dzisiejszych czasach z powodu szerzącego się pija-

stwa wśród naszego społeczeństwa i młodzieży, [postanowiono zwołać w najbliższym czasie jeszcze jedno posiedzenie, na którym zostanie dokonany wybór komitetu.

Komitet wspomniany będzie miał za zadanie przeprowadzać propagandę przeciwalkoholową przez urzędzenie odczytów, wydawanie różnych broszurek itp.

Ze srebrnego ekranu

„NOWOSCI“ wyświetlają świetny obraz „GRZECH“ ze znakomitym Pawłem Wegenerem. Artysta należy do tych wyjątkowych natur twórczych, którzy posiadają bardzo czuły zmysł „kinowy“.

Zrozumienie istoty sztuki filmowej cechuje jego wielki talent. Gra Wegenera jest rezultatem doskonałej techniki nie tylko wielkiego aktora, ale reżysera i teoretyka, który szuka dróg nowy dla nowej gałęzi twórczej.

Każda jego krea ja to tryumf śmiałego poszukiwacza nowj prawdy artystycznej na now odkrytych latach X muzy.

TOM-MIX zdobył palmę pierwszeństwa w świecie sportowym i na terenie, gdzie wyobraźnia łaknie emocji i silnych wrażeń.

Młodzież szkolna, sportowa pracująca, łazik, andrusi, gazeciarze i lepsza sfera instynktów żądnych karkołomnych wydarzeń należą do stałych bywalców podczas premier i występów nieustraszonego zbrojniczego rycerza, obrońcy uciskanyh dam i dziewcz. o gołębih sercach. To co najbardziej fascynuje widza obok akrobatycznej zrzę na ści niesamowitego cowboya Mixa stanowi jego koñ ulubieniec i nierozłączny towarzysz.

Szlachetne zwierze wykonywując powierzoną rolę niegorzej pierwszorzędnego aktora jest bezwzględnie najenniejszym nabytkiem wytwórni Fox film. M.

RADJO

na dzień 30.X. 1926 r.

Warszawa, (fala 400 m)

15.00 — Komunikat gospodarczy.

17.00 Pogawędka pt. „Dzisiejsza Polska“ — wygł. prof. Adam Kryński.

17.30 Jazz band.

18.30 Odczyt pt. „Gazownictwo polskie jako środek podniesienia kultury kraju“ wygłosi p. Ignacy Marjan Hirszel.

19.00 Odczyt p. t. „Historja polczy w Polsce“, wygł. inż. Eugenjusz Porębski.

29.30 — Komunikat rolniczy.

19.45 — Rozmaitości.

19.55 Pogawędka z działu „Radjokronika“ wygł. dr. M. Stępowski.

20.30 — Koncert wieczorny (muzyka lekka).

Paryż, fala 1750 m. 12.30, 16.45, 20.30 — koncerty.

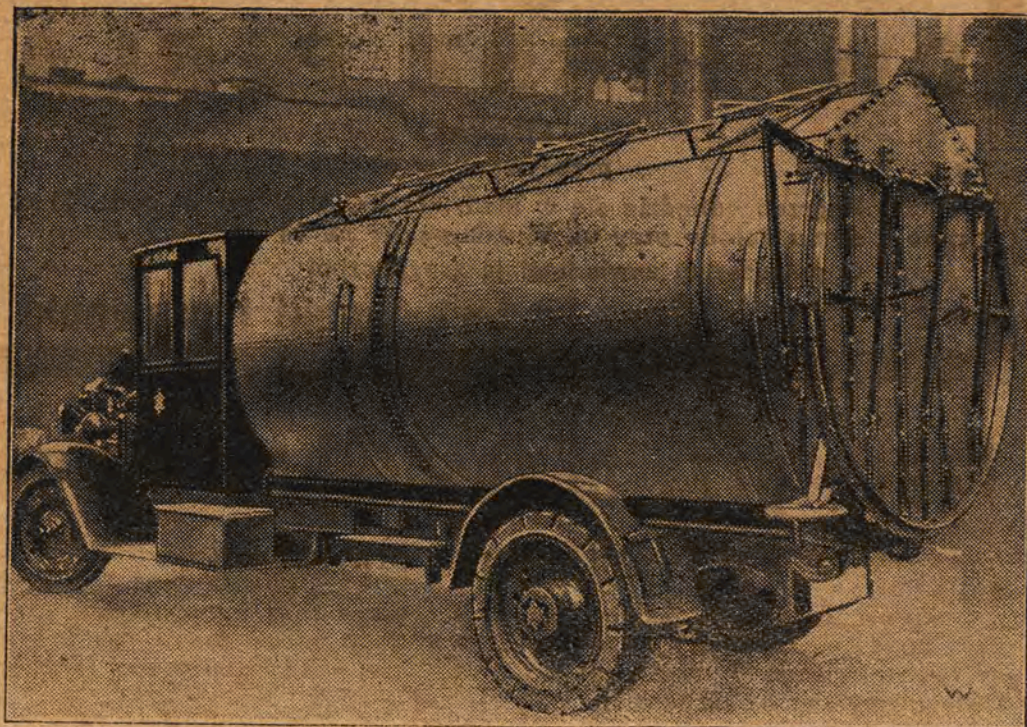
Medjolan, fala 315,8 m. 21.00 — „Madame Butterfly“ opera Pucciniego (wyjątki).

Praga, fala 594 m. 19.30 — Koncert czeskiej Filharmonji.

Berlin, fala 504 m. 21.05 — Utwory operowe Flotowa, Mozarta i Lortringa.

Monachjum, fala 485 m. 20.30 — Gerhrd Hauptmann odczyta własne utwory.

Najkorzystniejsze źródło zakupu sprzętu radiowego „NATAWIS“ Piotrkowska № 152.

Nowy wynalazek francuski: Samochód młyn.

Wiadomości sportowe.

Lwowski Związek Piłki Nożnej zabronił grać z reprezentacją sowiecką.

Jak wiadomo miały się odbyć w dniach 30 i 1 zawody międzynarodowe między Hasmoncą i Pogonią lwowską we Lwowie, a reprezentacją drużyny Rosji sowieckiej. W ostatniej jednak chwili zawody te zostały odwołane. Obecnie dowiadujemy się, że drużyna sowiecka, która pod tak szamarnym i pończym mianem arządzała taraję po Austrii a następnie projektowała grać w Polsce, jest zwykłą drużyną robotni-

ków metalowych ukraińskich. Z tego też względu Lwowski Związek Piłki Nożnej zabronił Pogoni i Hasmonce rozegrać meczu z tą drużyną. (w)

Fuzja klubów żydowskich w Łodzi

Niejednokrotnie omawiana sprawa fuzji klubów żydowskich w Łodzi, która niemal zawsze rozbiwała się ponownie jest omawiana i w najbliższych dniach ma być zwołane zebranie do którego Bar Kochby gdzie ostatecznie sprawa ta będzie rozstrzygnięta.

W 9-tą rocznicę deklaracji Balfura.

We wtorek, dn. 2 listopada, upływa 9 lat od dnia ukazania się deklaracji Balfura w sprawie Palestyny.

Z okazji tej urzędza miejscowa Organizacja Sjonistyczna w przyszły wtorek, 2.X, o godz. 8.30 wiecz. w lokalu organizacji (Cegielniana 4), uroczyste zebranie poświęcone temu historycznemu wyderzeniu. Przemawiać będą poseł Dr. Rozenblat i M. Limon.

Z kliniki ginekologiczno-położniczej.

Jedną z najbardziej godnych poparcia instytucji łódzkich klinika ginekologiczno-położnicza (N. Targowa 13) przeżywa kryzys materialny.

Zarząd kliniki z rzadkiem poświęceniem zwalcza piętrzące się trudności by instytucję tę utrzymać nadal na wysokim poziomie, a personel lekarski ze znanym i cenionym lekarzem dr. Aronsonem na czele, nie zraża się niczem i budzi podziw swą energją i wytrwałością.

Pacjentki kliniki, bez względu na środowisko, z którego pochodzą, otoczone są rzadką wprost opieką.

Salę i pokoje dosłownie lśnią czystością i bielą, a kuchnia zaspakaja najwybredniejszy smak.

Pewnem jest że społeczeństwo łódzkie poprze tak wielkie usiłowania ludzi dobrej woli i pośpieszy z pomocą materialną.

Teatr Miejski.

Dziś, sobota, dwa przedstawienia: o godzinie 3 m. 30 po cenach najniższych „Balladyna“ wieczorem po raz drugi „Rewizor“.

Jutro, niedziela, o godz. 3 m. 30 po cenach popularnych „Cały dzień bez kłamstwa“, wieczorem po raz 3-ci „Rewizor“ Gogola.

Dzisiejsze przedstawienie dla dzieci.

Dziś w sobotę o godz. 4 po poł. odbędzie się w sali Filharmonji pierwsze przedstawienie dla dzieci, na którym odegrana zostanie prześlizna bajka w 3 ch aktach p. t. „Czerwony Kapurek“. Oprócz tego wystawiona będzie komedyjka „Psotny Ignas“ oraz na zakończenie Ninka Wilińska odtańczy „Mazurek“ Wianawskiego, a Benedykt Hertz opowie dzieciom własne opowiadanie p. t. „Bob ma szkarlatynę“.

Dzisiejszy wieczór baletu rosyjskiego

Dziś o godz. 8 m. 30 wieczorem odbędzie się w Filharmonji pierwszy wieczór zapowiadzanego baletu rosyjskiego. Udział biorą: Margbrieta i Valentin Froman, primabalerina i baletmistrz b. teatru rosyjskiego w Moskwie ze współudziałem Anny i Heleny Markowej.

Koncert symfoniczny pod dyktacją Fitelberga.

Jak już podaliśmy, w poniedziałek odbędzie się pierwszy symfoniczny koncert pod dyktacją znanego kapelmistrza Grzegorza Fitelberga. Jako solista wystąpi światowej sławy wiolonczelista Emanuel Feuerman.

Koncert Józefa Śliwińskiego.

Jako 7-my koncert z cyklu „Wielkich Mistrzów“ odbędzie się w środę dnia 3 listopada koncert Józefa Śliwińskiego, który wybrał tym razem następujący program: Brahmsa: Wariacje na temat Haendla, Schumanna: Humoreskę, Chopina: Allegro de Concert, Polonaise-Fantaisie, Granados: Los Requiebros (Compliments galants).

Wiadomości gospodarcze.

Średni i mały przemysł w swej obronie.

Wyjazd delegacji do ministerstwa.

W dniu wczorajszym wyjechała do stolicy delegacja centralnego stow. kupców: przemysłowców w osobach pp. Frejlicha, Eisnera, Chigrina, Kinda i Gastfreunda.

Dalegacja przedstawi w ministerstwie przemysłu i handlu memoriał następującej treści:

Mamy zaszczyt wskazać na najistotniejsze przeszkody tamujące rozwój, a nawet zagrażające istnieniu średniego i małego przemysłu.

Przeszkody poniższe, które zdecydowały o rozwoju lub upadku średniego i małego przemysłu w Łodzi, dadzą się usunąć, bądź w drodze zwykłych zarządzeń władzy administracyjnej, bądź w drodze prawodawczej.

1) Zniesienie cła przy wwozie przędzy bawełnianej od 10 I do 40-I i od 10-II do 50 II.

Średni i mały przemysł jest całkowicie uzależniony od kilku przedsiębiorców krajowych, faktycznie konkurujących z monopolu. Rezultat tego stanu rzeczy: krajowa przędza droższa od zagranicznej prawie o 30 proc.

To obciążenie przędzy, idące wyłącznie na korzyść monopolistów przedsiębiorców zawsze utrudnia, często uniemożliwia zdobycie obcych rynków i konkurencję z zagranicznymi wyrobami.

2) Wielki przemysł prawie wyłącznie korzysta z własnej siły elektrycznej, średni i mały bierze oą Elektrowni Łódzkiej, która z chwilą przejęcia jej przez konesjonariuszów staje się coraz cięższym brzemieniem dla zakładów przemysłowych średnich i małych.

Cena kilowatu wciąż wzrasta: gdy niedawno jeszcze kosztował 22 grosze, obecnie kosztuje 32 gr., gdy konsument w ciągu 15 dni rachunku nie zapłaci podług ceny 32 gr. za kilowat, elektrownia po upływie tego terminu dolicza mu 20 proc. za spóźnienie, a więc proc. zupełnie nie zwykły, który w sposób niesłychany powiększa koszta handlowe przedsiębiorstwa.

3) Sprawa lokali fabrycznych. Przemysł średni i mały ulega częstym i gwałtownym wstrząśnieniom. Prawie cały rok 1924 i 1925 były latami długotrwałych okresów zastoju, a i obecnie przemysł ten nie może liczyć na równomierne, stałe i ciągłe zatrudnienie przez cały ciąg roku.

Z tego powodu trudno jest drobnyemu przemysłowi jednorazowo uiszczyć zalegające z okresu kryzysu raty. Zniesienie ustawy o ochronie lokatorów w stosunku do tych lokali pozwala właścicielom nieruchomości z bezwzględnością domagać się nadmiernych stawek komornianych.

Z tych powodów rozciągnięcie ustawy o ochronie lokatorów na lokale średniego i drobnego przemysłu da możliwość temu przemysłowi pracowania w warunkach normalnych i zwolni go od nadmiernego ciężaru wygórowanego czynszu komornianego.

4) Sprawa patentów. Następujący przykład najlepiej zilustruje, jak dalece przy opłatach patentowych upośledzony jest drobny przemysł w stosunku do większego.

Zakład przemysłowy zatrudniający 200 robotników opłaca patent IV kategorii za zł. 600, a fabryczka mała, zatrudniająca 10 robotników, a więc 20 razy mniej niż poprzednia, opłaca patent IV kategorii w wysokości nie zł. 30, lecz zł. 100. Ta dysproporcja wskazuje na to, że drobny i średni przemysł jest jaskrawo pokrzywdzony w stosunku do większego.

5) Instytucje gospodarcze państwowe winny udzielić pomocy kredytowej średniemu i małemu przemysłowi w postaci kredytów dyskontowych w miarę zdolności kredytowej.

6) Ulgowe paszporty winny otrzymywać bez utrudnień średni i mały przemysłowcy, aby udostępnić im życie rynków zbytu.

Składając powyższy memoriał Centralne Stowarzyszenie Kupców i Przemysłowców województwa łódzkiego pozwala sobie wyrazić głębokie przekonanie, że W.Pan minister nie odmówi swego poparcia dla wprowadzenia w życie naszych postulatów, które wpłyną na rozwój średniego i drobnego przemysłu.

Państwowy podatek od nieruchomości.

Państwowy podatek od nieruchomości za rok podatkowy 1926, wynoszący 10 proc. dochodu brutto z komornego, dokonany został przez wydział podatkowy magistratu m. Łodzi na podstawie danych, wykazanych w deklaracjach, złożonych w bieżącym roku, bądź osobiście przez właścicieli nieruchomości, bądź za pośrednictwem stowarzyszeń właścicieli nieruchomości.

W wypadkach, gdy dane okazały się nieścisłymi, względnie niewiarogodnymi, wydział podatkowy, jako władza wymiarowa, po sprawdzeniu podstawy wymiaru podatku, kwestję jej wysokości pozostawił sobie do załatwienia.

Natomiast ci właściciele nieruchomości łódzkich, którzy pominiętych deklaracji nie składali, pociągnięci zostaną do odpowiedzialności, jako świadomie ukrywający źródła dochodu. Zatem w ich interesie leży, by rzeczone deklaracje w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31-go b.m. złożyli w biurze Wydziału Podatkowego (Plac Wolności 2, pokój 13).

Kwoty podatkowe, wyszczególnione w nakazach płatniczych, płatnicy państwowego podatku od nieruchomości za rok 1925, chcący uniknąć ustawowych kar za zwłokę, winni wnieść do głównej kasy miejskiej (Plac Wolności 14), za I i II kwartał r. b. w ciągu dni 14 od dnia doręczenia

nakazu płatniczego, za III kwartał do dnia 30 listopada r. b., wreszcie za IV kwartał do dnia 28 lutego 1927 roku.

Równocześnie ustawodawstwo skarbowe, chcąc przyjąć płatnikom z ulgą, przewidziało ponadto 14 dni ulgowych w uiszczaniu należności podatkowych tak, że ostateczne terminy płatności omawianego podatku dla pierwszych dwóch rat, przypadają po upływie miesiąca od daty doręczenia nakazu płatniczego, dla 3 ej raty do dn. 14-go grudnia r. b. i dla czwartej do dnia 14 marca 1927 roku.

W wypadkach nadmierne lub mylnie dokonane wymiaru podatku płatnikowi jako stronie zainteresowanej przysługuje prawo wniesienia w ciągu dni 14 od daty otrzymania nakazu płatniczego izby skarbo-łódzkiej za pośrednictwem wydziału podatkowego odpowiednio amotywanego odwołania, przyczem jednak wiarogodność przytoczonych motywów winna być stwierdzona odnośnymi dokumentami.

Odwołania tego rodzaju po przeprowadzeniu przez wydział podatkowy czynności wstępnych, podlegających na sprawdzeniu wykazanych przez rekurentów okoliczności, przesyłane są wraz z odpowiednim wnioskiem oraz sprawozdaniem, uzasadniającym niższe podatku Izbie skarbowej do definitywnego załatwienia.

Robotnicy amerykańscy domagają się wolnej imigracji.

Detroit, 29 paźdz.

Delegacja międzynarodowego związku robotników konfekcji damskiej na konferencji amerykańskiej federacji robotników, zgłosiła wniosek o wielkiej doniosłości, w sprawie wolnej imigracji do Stanów Zjednoczonych.

Rezolucja głosi:

„Biorąc pod uwagę, że robotnicy prawie wszystkich krajów europejskich są w bardzo ciężkiej sytuacji wskutek wojny oraz kryzysu gospodarczego, oraz wychodząc z założenia,

że robotnicy całego świata powinni się nawzajem wspierać w walce o ludzkie warunki życia, oraz wychodząc dalej z założenia, że bramy Stanów Zjednoczonych są zamknięte dla naszych cierpiących braci-robotników wskutek surowych przepisów imigracyjnych, konferencja amerykańskiej federacji robotniczej domaga się zniesienia całkowitego lub co najmniej znacznego zredukowania przepisów ograniczających imigrację oraz otwarcia bram Ameryki dla gniebionych i uciskanych robotników europejskich”.

Ceny hurtowe artykułów kolonialnych.

Na rynku artykułów kolonialnych w Łodzi panuje obecnie tendencja spokojna, a ceny nie ulegają większym wahaniom.

Cena mąki pszennej „0000“, luksusowej, za worek 80 kg. wynosi zł. 60.—, „0000 B“ zł. 52.—, „000“ — zł. 48.—. Mąka amerykańska „Nelson“ za worek 50 kg. — zł. 52.—.

Ryż Patna I gat. luks. za 100 kg. — zł. 128.—, II — zł. 115.—, III — zł. 108.—, ryż Burma — zł. 94.—.

Siedzie Mattias, beczka ok. 1200 szt. I gat. zł. 140 do 150, Mktifull, beczka ok. 960 szt. zł. 150 do 160, Yarmouth beczka ok. 1000 szt. zł. 125, pocztowe lepszego gatunku b. szt. 400 — zł. 125.

Kopelman - Holcmanowa
wznowiła lekcje gry fortepianowej
Pańska № 17 m. 2
Godziny przyjęć od 1 do 4 od 7 do 8

LEÇONS de langue et de littérature française
Zawadzka 21, m. 7. — Tel. 37-09.

Dolar i Złoty.

W dniu wczorajszym na łódzkim nieoficjalnym rynku walutowym kurs dolara kształtował się na poziomie w płaceniu 9,01, w żądaniu 9,02 9,02 i pół.

Tendencja spokojna.

Z Warszawy donoszą:

Obrót na wczorajszej giełdzie walutowej sięgał zwykłej normy, t. j. 400.000 dolarów. Zapotrzebowanie było prawie całkowicie pokryte przez Bank Polski, gdyż udział banków prywatnych był nieznaczny.

Na nieoficjalnym rynku walutowym płacono za dolara 9,—

CZEKI:

Londyn 43,68 43,79, 43,53
New-York 9.—, 9,02, 8,98
Paryż 28,28, 28,35, 28,21
Praga 26,72. 26,78 26,66
Szwajcaria 174.—, 174,43 173,57
Włochy 39,65, 39,75 39,55

AKCJE.

Bank Polski 84,75 83,75, 83.—
Dyskontowy 9.—
Bank Handlowy 3,20, 3,30
Zachodni 1,50,
Zjedn. Ziem. Polskich 1,60
Zarobkowy 6.— 6,50
Cerata 0,75,
Kijewski 0,21 0,20
Spiess 2,85
Siła i Światło 23.— 22.—
Czersk 0,37,
Częstocice 1,30
Michałów 0,28,
Cukier 3,15 3,25 3,05
Wysoka 3.—, 2,90,
Firley 0,45,
Węgiel 77,50 75,50 76,75
Nobel 2,70, 2,85
Cegielski 16.— —,
Fitzner 2,20
Lilpop 18,25, 17,75 18,—
Modrzejów 3,95 3,90
Ostrowieckie 7,55 7,50 7,60
Parowozy 0,31 0,28 0,30
Pocisk 1,30 1,35
Rudzki 1,29, 1,25
Starachowice 2,40 2,35 2,35
Ursus 1,55
Zawiercie 16.— —,
Zyrardów 12,25, 12,10
Borkowski 1,25, —,
Habermusch 68.—
Spirytus 1,85

Londyn 29,10 (PAT) N.Jork 4,84, 23,32,— Holandia 12,12,3/16,— Francja 153,1/2, Belgja 34,85,1/2 Włochy 110,25 Niemcy 20 38,1/2, Szwajcaria 25,14,1/2 Hiszpanja 32,05,— Portugalia 2,53,— Danja 18,23, Szwecja 18 14, Norwegja 19 46,1/2 Helsingfort 192 65, Praga 163,62, Wiedeń 34 35, Warszawa 43,50.

Paryż 29,10 (PAT) Londyn 154,15, N.Jork 31,80, Belgja 441,—, Hiszpanja 480,50, Szwajcaria 613, Holandia 12,68, Szwecja 846,50, Praga 94,70— Rumunja 17,90,—

Gdańsk 29,10 (PAT) 100 złotych 57,23—57,37, czek na Londyn 24,98,3/4 telegraf. wypłata na Londyn 24,99.— na Berlin 122,472—122,778, na Warszawę 57,03—57,17.

Notowania złotego polskiego w dniu 29,10 Za 100 złotych: Londyn 43,50, Zurych 57,50, Berlin wypłata na Warszawę 46,43—46,67, na Katowice 46,53—46,77 na Poznań 46,43—46,67, Gdańsk 57,23—57,37, wypłata na Warszawę 57,03—57,17, Wiedeń czeki 78,40—78,90, banknoty 78,40—79,40,— Praga 375,3/4.

Grand-Kino

Piotrkowska 72.

Największy tragik świata
Conrad Veidt

w potężnym dramacie życiowo-psychologicznym
Wielki dramat w 9 aktach, podług znanego roman-
su V. CHERBULIER z Akademii Francuskiej.
Niesamowity fascynujący film. Szczyt gry aktorskiej

HRABIA KOSTIA

NAD PROGRAM: wspaniała farsa „FATALNA TRZYNASTKA”

ANONS: W następnej zmianie MAŁY KAPRAL (Karjera Napoleona)
Początek w dnie powszednie o g. 4,30, w soboty i niedziele o g. 2 op. ostatni seans o g. 10.

Aparat fotograficzny

24 x 36 sprzedam tanio.

Zgłoszenia Al. Kościuszki 26, m. 11 od godz. 2—3 po poł.

Zgubiono rękawiczkę zamszową długą na 5 guziczków. Łaskawy znalazca zechce zostawić swój adres w administracji.

Józef Pakuła zagubił dowód osobisty wydany w Łęczycy.

„Dom Dziecięcy”

prowadzony systemem prof. Montessori w specjalnie na ten cel zbudowanych salach pod kierown. p. KAPLANÓWNY

Wólczańska 23, tel. 14-27

Zajęcia odbywają się już w naszym lokalu. Od 8 listopada otwierają się grupy POPOŁUDNIOWE.
Przyjmuje się dzieci od 3 lat.

Biegła maszynistka

ze znajomością stenografii przyjmie posadę w większym przedsiębiorstwie.

Oferty do adm. sub. A. Z.

Oddam lokal,

o 3 wielkich oknach, przy ul. Nowomiejskiej, odpowiedni na biuro lub skład. Wiadomość w Biurze Informacji Prasowych „BIP” Cegielniana № 40.

Dr. L. Prybulski

powrócił Zawadzka 1. Telefon Nr. 25-38. Choroby skórne włosów, weneryczne i moczościowe (leczenie światłem) Lampa kwarcowa i promieniami Röntgena. Przyjmuje od 9—12 i od 5—8 Dla pań od 4—6 Oddzielna poczekalnia.

Zgubiono książeczkę wojskową, oraz kartę mobilizacyjną wydaną w P. K. U. na imię Stefana Górskiego zam. w Zgierzu Piątkowska 43.

ŁADNIE I PRĘDKO

uczy pisać kaligraf **L. BERMAN** ul. Narutowicza № 42, m. 13. Poprawia wszelkie brzydkie charakterystyki pisma.

DO WYNAJĘCIA

jeden lub dwa pokoje umeblowane z używalnością telefonu. Andrzeja 7, m. 8.

Poszukuję

umeblowanego, ewentualnie bez mebli **POKOJU** kawalerskiego z wejściem z klatki schodowej. Oferty z podaniem ceny pod J. S. do adm. Zawadzka 7

Wykwalifikowana

biurolistka, pisząca biegle na maszynie, z kilkuletnią praktyką biurową poszukuje posady. Oferty do adm. sub. A. G.

Pokój

frontowy, dwuokienny, z elektr. oświetl. umeblowany lub bez mebli do wynajęcia. Wiadomość: Żeromskiego 39, m. 9, od 12—1.

Krawcowa,

znająca dobrze krój, poszukuje wspólniczki posiadającej mieszkanie dwa pokojowe.

Oferty do administracji pod A. B.

SZTUCZNE ZĘBY

i wszelkie reperacje techniczno-dentystyczne **M. ALPERIN, ŁÓDŹ** Kilińskiego № 16.

CENY PRZYSTĘPNE. Robota solidna i punktualna.

Do malowania na jedwabiu

przyjmuje się suknie, podszewki, pantofle i t. p. Dla zakł. krawieckich specjalny rabat. Piotrkowska 121, m. 33.

Sala tow. „Hazomir”.

Sobota, dn. 30 października o godz. 8,30 wiecz.

Koncert muzyki żydowskiej

W programie utwory: ENGLA, MILNERA, ŻYTOMIRSKIEGO, SEIDLA i KIRMANA.

Udział biorą: p. MARJA DOLSKA (śpiew) p. L. LAKSÓWNA (fortepian) p. ZYGMUNT LEWIN (śpiew) p. HENRYK MINC (skrzypce).

Koncert poprzedzi prelekcja p. dyr. A. PERELMANA na temat:

młoda muzyka żydowska

Dochód przeznaczony na Dom Sirot, Północna 38.

Bilety do nabycia u: pp. B. N. Litwina, Piotrkowska 207, M. Bermana, Piotrkowska 53, N. Spiro, Nowomiejska 19 w lokalu tow. „Hazomir” Al. Kośc. 21 od godz. 5-ej.

Stołowy

używany, elegancki w bardzo dobrym stanie,

kupię natychmiast

Tel. 42 96 od 12—1 po poł.

DR. MED IGNACY MARGOLIS

choroby oczu ZACHODNIA 57 (róg Cegielnianej). Przyjm. od 12—2 i od 7—8 wiecz.

Natychmiast

wynajmę mieszkanie 3 pokojowe

komfortowo urządzone

z centralnym ogrzewaniem elektrycznością i telefonem

Oferty sub. „Cena nie gra roli”.

PRZYCHODNIA DLA CHORYCH PRZY ZIEŁONYM RYNKU.

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet lekarsko-dentystyczny ul. Pańska 23 tel 45 10.

Dr. Wajnstok	choroby wewnętrzne	od 9—11 od 3—5 od 5—7
Dr. Goldwasser		
Dr. Izosimow		
Dr. Warhaft	choroby dzieci	od 9—11 od 5—7
Dr. Rawicz		
Dr. Manitius	chirurgja	od 2—4
Dr. Ukraińska	chor. kobiece i akuszerja	codziennie 11—1 pon. i czw. 6 ³⁰ —7 ³⁰ od 5—7
Dr. From		
Dr. Neumark	choroby skórne i weneryczne	od 11—1 od 4—7
Dr. Sznitkind		
Dr. Więckowski	chor. oczu	od 3—5
Dr. Kon Bolesław	chor. uszu gardła i nosa	od 12—1
Dr. Datyner	chor. nerek pęcherza i dróg mocz.	od 9—11 i od 7—8

Lek.-dentysta Izosimowa wtorek, czwartek, sobota od 5—8

Lek.-dentysta Reiterowska wtorek, czwartek, sobota od 9—12 poniedziałek, środa, piątek od 5—7

Analizy lekarskie.— Wizyty na miesiąc. — Pomoc akuszerjyna. — Mostki i korony złote i platynowe. Gabinet urologiczny.

Szczepienia ochronne przeciw szkarlatynie.

KOMUNIKAT.

Aby przyjść z pomocą szerokim masom ludności, udziela się w naszym Biurze codzień z wyjątkiem świąt od godz. 12 do 1 po poł.

Bezpłatnych Porad Prawnych

przez znanego specjalistę dz. Armanda Akerberga.

PIERWSZE w POLSCE

Biuro Informacji Prasowych i Ogłoszeń

„BIP”

CEGIELNIANA 40 TELEFON 20 62.

ZAKŁAD DUKARSKO-LITOGRAFICZNY

B-cia A. i I. HOLCMAN

Łódź, ul. Zawadzka № 7.

WYKONYWA WSZELKIE ROBOTY WCHODZĄCE

W ZAKRES DUKARSTWA szybko, starannie

i po cenach nader przystępnych.

.. Drukarnia zaopatrzona w najnowsze czcionki. ..

Ratujcie zdrowie!

Najsłynniejsze światowe powagi lekarskie stwierdziły, że 75% chorób powstaje z powodu obstrukcji. Chory żołądek jest główną przyczyną powstania najrozmaitszych chorób, zanieczyszcza krew i tworzy złą przemianę materji.

Styne od 45 lat w całym świecie **ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra LAUERA** jak to stwierdzili prof. Berliński, uniwersytetu Dr. v. Leyden, Dr. Martin, Dr. Hochfloetter i wielu innych wybitnych lekarzy są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka usuwają obstrukcję (zatwardzenie) są niezastąpionym środkiem przeczyszczającym. ułatwiają funkcje organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt. **ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra LAUERA** usuwają cierpienia wątroby, nerek, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne, reumatyzm i artretyzm, bóle głowy, wyrzuty i liszaje. **ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra LAUERA** zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższymi odznaczeniami i złotymi medalami w Badenie, Berlinie, Wiedniu, Paryżu, Londynie i wielu innych miastach. Tysiące podziękowań otrzymał Dr. Lauer od osób wyleczonych. **Cena pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko zł. 2.50.** Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych. **UWAGA:** Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw. Reprezentant na Polskę: Józef Grossman, Warszawa, Chmielna № 49.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE 8 gr. za wiersz milimetrowy, jednołamowy (na stronie 10 łamów), w tekście 40 gr. (strona 4 łamy). NADESŁANE: nekrologi 30 gr. ZAMIEJSCOWE: o 50 proc. drożej, a ZAGRANICZNE: o 100. DROBNE: 10 groszy. Poszukiwanie pracy 5 groszy. **Prenumerata:** w Łodzi 4 zł. 20 gr. miesięcznie, zamiejscowa 5 zł. 20 gr. miesięcznie, zagranicą 7 zł. 20 gr. Odnesienie do domów 30 gr. miesięcznie.